

БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ

Адрес редакцыі і адміністрацыі:
Серпуховская вул. д. № 12

Рэдакцыя адчынена ад 1 да 2 гадз.
насяля поўдня.
Адміністрацыя—зрана ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.
Рэдакцыя не прымае за сабой права на-
праўляць перасыланыя рукапісы і ко-
рэспондэнцыі.

Цана
асобн. нум. 15 к.

Надпіска: з дастаўкай да дому у Мін-
ску на 1 месяц 3 рублі.

Цана абвестак:
за перш пятагу на 1-й страі, 1 руб.
на звышшэй—50 кап.

Штодзенная грамадзка-палітычная газэта.

№ 57.

Менск. Нядзеля 2 чэрвеня 1918 г.

Год I

Абвесткі.

Кафе Мордуха Мэтора (Губэрнаторская 17) будзе на-
перад да адмены адчынена што дня.

Менск 31/V 1918 г.

Нямецкі Граданачальнік

ГЕРШЭЛЬ.

Медыцынскі Аддзел Масто-
вай Управы запрашае доктара
дзеля кіравання Медыцынскім
Бюро, каторы павінен мець
догугую практыку, як знаток
санітарый і гігіены, а так са-
ма як вопытны рукаводзіцель
дзеля Грамадзянскай Меды-
цыны.

Менск 2/6.

Натуральна, што Беларусь
на якой ад пачатку 50-х га-
доў ведае самая заўзятая ру-
сіфікатарская палітыка, а пе-
рад гэтым перазнаўшая ўсе
прыёмы больш як двух-
векавой прымусовай колоніза-
цыі, набаўленая сваёй дзе-
ржаўнай візалежнасці, да па-
чатку вялікай еўропэйскай
вайны налічвала ў сабе ні ма-
ла адзінак, якія інтарэсы свайго
краю і народу саўсім зьявілі
з інтарэсамі Імперыі і на ўсе
глядзелі вачамі палітыкаў Вя-
лікаросіі.

Гэты вяліка-рускі патры-
тызм вырабіў у іх спецыяль-
ную блізарукасць, што да ін-
тарэсаў сваёй бацькаўшчыны
і зрабіў іх нізодольнымі ба-
чыць, што для яе карысна, а
што не.

Вайна і рэвалюцыя, на
праудзі навучыла шмат каго з
іх углядзе на справы дру-
гімі вачыма, але ні ўсіх. Есць
ні мала ішчэ сярэд іх людзей,
якія вераць на слова у тыя
аблуды, што падсоўваліся ім
расійскімі, зьявіліся ліберальны-
мі палітыкамі.

Такою аблудай, шкодлівай
для інтарэсаў Беларусі, зьяу-
ляецца вера ў нейкі асобны
дзяржаўны ідэалізм і вольна-
любства дзяржаўнае коаліцыі—
Англіі і Францыі. Вера гэтая
трымаецца праўда ні толькі ў
нікаторых з нашых горо-палі-
тыкаў,—яна лапчыць сэрцы і
такіх жа легкавераў другіх,
слабых народаў—напр. паля-
коў.

Кенская разумеючы мову
дипломатаў, яны запаліла вя-
лікую вагу прыдаюць тым
абсцэпкам якія у пачатку вай-
ны зрабілі для малых народаў
гэтыя дзяржавы. Ні памагае
нават палітычная гісторыя
бліжэйшага да нас, XIX веку,
якая сьведчыць, што Англія і
Францыя займаліся нівалямі
народамі «постольку—посколь-
ку»—на-сколькі ім гэта было
трэба і карысна, пільваючы
сваіх рэальных інтарэсаў, а
ні чыйсь там воля і чыйсь
дабра.

Калі аб малых народах га-
воруць людзі, што прэдаста-
лілі сабе быццам каля кожнай
хаты у Расіі расьпець «раз-
весістая клякву», то іх словы
трэба умела расшыфроваць.

«Малымі народамі» канкрэт-
на зьяўляюцца для іх тыя—
што ўжо маюць, альбо мелі
дзяржаўнасць. Сэрбія, Болга-
рыя, Румынія—Балканскія на-
роды,—гэта «малыя народы»
хача ў сваім часе ніхто другі
як Англія стараўся нідапусь-
ціць іх да гэтаго звання, быў
проці іх нізалежнасці. Бель-
гія—гэта «малы народ», бо
ён патрэбен як буфэр. Поль-
пча—гэта «малы народ», каб
стварыць прыгроз у на рубя-
жох аслабленых Нямецчыны і
Аустрыі, тым болей, што аб-
тым як яго ад пачатку і да
сярэдыны XIX в. вадзілі на
вяровацце умуду тые-ж Фран-
цыя і Англія, можна прачы-
таць у падручніках па гісто-
рыі. А Беларусь, Літва, Кур-
ляндзія, Эстляндзія, Ліфлянд-
зія, Украіна і нілічаная коль-
касць другіх народаў якія у
працягу XIX веку ні мелі дзе-
ржаўнага існавання і жылі як
этнографічная маса,—аб іх
якая можа быць гутарка ў
асьвечаных марабоў і іх пры-
яцелю. Хіба як аб «развесі-
стай клякве», чырвоны соў
якой старанна і умела выціс-

капы «рускімі і (польскімі)
гаспадарамі» можна будзе за-
сходнюю цану даставіць для
ангельскіх лувэрных фабрык і
французкаго вінаго прайзвод-
ства.

Лезунг «самаазначэння на-
родаў» выцінуты імі ў еьвет,
каб стварыць агульную пры-
хільнасць да сабе і агуль-
ную ніпрыязнасць для Ня-
мецчыны, рэальна меу значыць
падзел народаў згодна з выга-
дамі іх, ну і... Вялікаросіі, на-
сколькі яе у гэтым ні удало-
ся-б абыйсці.

Хіба-ж маглі Францыя і Ан-
глія сэрэзна бажаць самааз-
начэння малых народаў у Ра-
сіі і сэрэзна запатрабаваць
гэтаго ад яе, быўнай глаўнай
сілай коаліцыі, ад царскай Ра-
сіі, каторая хутчэй пакінула-б
сваіх хаўрусыкаў, чым зга-
дзіцца на тую прапавітку.

Аб гэтым ні варта нават і
думаць,—так яна ясна.

Беларусь і ўсе народы за-
хаду і поўдзенна-захаду даў-
нейшай расійскай імперыі, га-
лі яны на праудзі хочунь каб
аб іх як аб «малых народах»
як аб «народах» нешта даве-
даліся і загаварылі Францыя і
Англія, павінны апрацаваць толь-
кі на Нямецчыну, каторая ўжо
цяпер памагае ім залуляць аб
сабе як аб рэальна існуючых
народах і, маючы канечне на
увазе і свой уласны інтарэс,
паможа ім стаць такімі ў
міжнародным палітычным жы-
цці.

МАЛЕНЬКІ ФЭЛЬЕТОН.

ПОЛЬСКАЯ ТЭОРЫЯ.

«Dziennik Wileński»
№ 119 за 24 мая надру-
каваў артыкул:
«Polskie Kościóły na
Ukrainie»
«Zołnierz Polski»
у Вабруйску надрукаваў
артыкул:
«Zaścianki polskie na
Bielarusi».

«Кожны кеп уласным строем»—
Гутарка гавора.
Дзеля гэтаго на сьведзі
Шмат бывае гора.
Усе на свой капыл зламаці,
—Што нібудзь, ды значыць.
Маюць храпку і палякі
Сьвет пераіначыць.
На сталевых іх скрыжальях
Усе законы вечны.

Іх ад «honorowych» чые
Устрэчны—папярэчны.
Арэндуець вернасьць Богу
«Nagod» богамольскі:
Там, касьцёл дзе каталіцкі,
Гэта,—«Kościół polski».
Там дзе шляхціц да халупы
Прыбудуе ганац,—
Гэта: «rdzennie polska ziemia»,
—«Polski to zascjanek»!
«Walczyc z wrogiem, wsypac róż-
gii»

—Іхнія законы.
Селянін наш будзе помніць
«Polskie legiony»!
Іх законы сьвет абхопляць,
Ото-ж «dobrze» будзе!..
Ад усходу да заходу,
Гэй, рыхтуйся, людзе!

3. Б.

Агульныя весткі.

БЭРН, 29/V. Сэнатская ка-
місія у Мадрыдзе выдала рад-
пастановаў а змаганні з эпі-
дэміяй. Газэты выдаюцца у
зьменьшаным фармаце; у Мад-
рыдзе захварэло 80.000 чала-
век, у Барселоне 20—30 ты-
сяч. Смертных выпадкаў па-
куль што ні было. Прычына
эпідэміі астаецца нівідэма.

МАЛЬМЭ, 29/V. 3 Маск-
вы паведамляюць, што генерал
Мураўёў, хутка насяляна-
начэння яго глаўнокаманду-
ючым каўкаскай арміяй быў ара-
штаваны за растрату рэспуб-
ліканскіх грошай. У зьявізі з
растратамі Мураўёва арашта-
ваны так—сама генералы Лер-
рэв і Барзін.

РОТТЕРДАМ, 28/V. Як
паведамляе амэрыканскі міні-
стр юстыцыі, у Злучаных
Штатах за першыя годы вай-
ны было усяго 3.900 прыга-
вораў за выказываньне выра-
заў здрадства. 23 асобы асу-
джэны за кенскія выразы аб
прэзыдэнці Вільсоне.

ЦУРЫХ, 28/V. Ваенныя
крытыкі агулай нурыхскай
прэсы абсуджаюць новае ня-
мецкае наступленне. Газэта
«Цурыхэр Пост» пішыць: з
надзвычайным імпэтам армія
Кронпринца захапіла ўсю па-
зыцыю, кожны клок зямлі, ка-
торай у ранейшых гадох
абліваўся багата крывёй. Ста-
новішча французаў вельмі
сур'ёзнае. Усе лініі у цэнтры

прарваны. На правым флангу
англічане былі адсунуты назад.
Іх войско акружана с трох
старон. Як відаць, французы
мелі вялікія страты. Ракёй
усяго трэба лічыцца з вялікай
стратай матэрыялу.

БЭРН, 28/V. Газэты паве-
даюць асуджэньне кіраўні-
ка соцыялістаў, Фрыдрыха
Крафта к 5 гадам турмы.
Крафт, вядомы як соцыялі-
стычны кандыдат штата Ню-
Джэрсі, правініўся лібм то у
падстракапельных выразах.

ЛЕНДАН, 28/V. Бонар-Лоу
заявіў у палатэ: «Ангельскі
урад пачаў перагаворы дзеля
апрацавання абшырнага пла-
ну абмена палонных на
кпіталі нідаўняго франка-гер-
манскаго сагласу».

ЖЭНЭВА, 28/V. Парыж-
скія газэты зьвяртаюць увагу
на тое, што дальнабойнае ня-
мецкае арудзьё, якому яны
далі названне «гармата зданьне»
або «тоўстая Бэрта», зноў
апаветшала аб пачатку нямец-
каго наступленьня. Да вечара,
як паведамляе «Шты Пары-
жэн», 4 забітых і 20 ране-
ных палі ахвярай новаго аб-
стрэлу. Нота Гаваса паведам-
ляе, што новы абстрэл ні быў
раптоўным і што зноў заваё-
ваная тэрыторыя карысна па-
суджыла новай устаноўцы
арудзія. «Так як немцы», ска-
зана ў нопе, «маюць тэрыто-
рыю паміж Сэн-Кантанам і
Нуайонам, то яны маглі лёгка
знайсці схаваны пункт». Арудзьё
падсунуто цяпер блі-
жэй да Парыжу, хача яно
знаходзіцца далека ад фронту,
дзеля таго, што пастараліся
паставіць яго за межамі сфа-
ры абстрэла французскіх бата-
раў.

БУКАРЭСТ, 28/V. Італы-
янскі, бэльгійскі і сэрбскі на-
слы, якія знаходзяцца цяпер
у Яссах, хадатайствавалі у
румынскаго ураду аб звароту
на бацькаўшчыну.

КІЕВ, 28/V. Ужо даўно у
Кіеві удалося адчыніць аб-
шырную прапаганду Згодство,
сьляды каторай вялі да мей-
сцоваго грэцкаго консульства.
З гэтай прычыны былі араш-
таваны грэцкі ніштаты кон-
сул Грынора і грэцкі ніштат-

ны віце-консул Васіліады дзе-
ля падазронств у шпігоўстве.
Апошні па устаноўленні асо-
бы пакуль быў адпушчаны на
волю.

Рымскія газеты. упэўняюць,
што 12 чэрвеня адбудзецца
скліканне абедзвух палат,
дзея мэта прадаўжэння ча-
сцовага бюджэту да канца го-
ду і прадстаўлення ураду
поўнамоцтва дэлегацыі дэпутатаў
назваўчайных грошай на выпа-
дак, калі сьмета прайсць па-
меру.

РОТТЭРДАМ. Ангельская
газета «Таймс» пішучы а ба-
ях у Фляндрый і Францыі та-
кажа: Найбліжэйшым бажан-
нем коаліцыйнай арміі ёсць
захопленне у сваю карысць
каменна-вугальных копей у
Бэтон. Страта гэтых копей
значна для Францыі страту 5
мільярдаў франкаў народнага
скарбу. Вуглі гэтыя могуць
забеспечыць ўвесь край сваім
ужываннем найменей на чаты-
ры тыдні.

ЛЕНДАН. «Морнінгпост»
скардзіцца на атакі японскай
прэсы на дзяржавы антанты.
Радкальчыя японскія газеты
пішучы, што «антанта» ста-
ноўча пранівацца японскаму
паходу на Сьбір, але гуфг
гэты адбудзецца, калі гэтаго
запатрабуюць жыццёвыя інта-
рэсы Японіі.

РОТТЭРДАМ. Адсюль па-
ведавалі: У часе астатняй
конференцыі коаліцыі у Па-
рыжы і Абевіль прышлі да
прызнання канечнасці ішчэ
аднаго зямлі кампаніі. Ізбра-
на камісія, пад вайсковым кі-
раўніцтвам, якая падаеца ў
Амерыку, каб даведацца на
сколькі можа памагчы Амеры-
ка сваім эўрапейскім хаўру-
сікам, харчамі, войскам і аму-
ніцыяй. Камісія ўжо выехала.

Каваль.

Многа працы у мяне—
Хоць усё пору працуй!
Грой жалезо у агне,
Вымай з горна і куй.

Молат важкі трымай
Пад кавадлам якраз,
З нізу у верх паднімай,
З верху у ніз раз у раз.

Адваріся на сьнех,
Як сумееш урваць—
Ні забыцца, каб мех
У свой час паддубаць.

Адно іскры у бакі
І да верху лятуць,
Як паважна, з рукі
Малаты важна быць.

Раз другі і сашнік
Можа у поле ўжо браць
Гаранішчы мужык
Сваю ніжку араць.

Трэба шворан у воз—
Я агату ў сьлед;
Адбій буксы калес—
І да гэтаго мэт.

Рукі знаюць настрой,
Молат услухан ка мне—
На ўсе жыццё цяжкой
Працы ховіць у мяне.

Ц. Гартны.

На беларускім шляху.

Першы склад Народнаго
Сакратарыату функцыянуе і
далей у поўным аб'ёме. Фор-
міраванне новаго складу (га-
бінэту Скірмунта) задзіваеца
і разрашчаеца ні пазней
10—15 чэрвеня. Р. А. Скір-
мунт атрымаў ад Народнаго
Сакратарыату спецыяльнае да-
ручэнне і зладзвычайнымі поў-
намоцтвамі выехаў за межы
Беларусі.

— У зьвязі з пачаўшыміся
мірнымі умовамі Украіны з
Вялікаросій мае быць назна-
чэнне новай мірнай дэлегацыі
Народнаго Сакратарыату дэле-
гатаў у гэтых умовах пры
размежаванні Вялікаросіі з Бе-
ларуссю.

— Член Беларускай Ганд-
лёвай Палаты на Украіне дох-
тар М. В. Трэмповіч 29 мая
назначаны Консулам Беларус-
кай Народнай Рэспублікі ў
Кіеві. Да гэтаго назначэння
абавязкі консулата выпайняла
Беларуская Гандлёвая Палата
на Украіне.

— Народны Сакратарыат
асігнаваў на Беларускаю гім-
назію ў м. Будславе, Вілен-
скай губ. 20000 руб. Гімна-
зію гэту залажылі вядомыя
беларускія дзеячы—І. Васіле-
віч і З. Будзько. Пры той жа
гімназіі арганізуецца белару-
скі коопэратыў.

— Пры Народным Сакра-
тарыяце Асветы паднято пы-
танне аб задажэнні камісіі
для перакладу папулярнейшых
і карыснейшых школьных пад-
ручнікаў і кніжак для школ
і народу. У хуткім часе бу-
дуць пераложаны лепшыя с
педагогічнага погляду кнігі
для першых трох гадоў абу-
чэння, а так сама папуляр-
нейшыя выдавецтвы па сель-
скай гаспадарцы, лесаводству,
філоводству, гаршэчнага про-
мыслу, эксплуатацыі пнёў,
здабычы вапны, торфу і т. д.

МЕНСКАЕ ЖЫЦЦЕ.

Адход эшалона на Украіну.
па загаду нямецкіх уласцей,
замест 31 мая, адбудзецца
заўтра 3 чэрвеня, а 6 гадз.
рання, для запісаўшыхся усіх
украінскіх ваенных (афіцэраў,
дохтароў, чыноўнікаў, салдат і
сесьпер міласэрдыя).

Украінскі коопэратыў для ук-
раінцаў які астаюцца ў Мен-
ску, уладжываецца пры ту-
тэйшай украінскай грамадзе.
Патрэбныя прадукты будуць
дастаўляцца з Украіны.

Угалоўная сесія акружнаго
суда з учасцем прысяжных
заседацелю закончылася учо-
ра. Большасць спраў аб кра-
жах. Лепшым па прамовам
былі с тав. пракурора—Лукін,
з абаронцаў—прыс. павер. К.
Петрусевіч.

Прадстаўніцтва інтарэсу па
менням У. З. С. перайшоўшым

да губ. земскаго камітэта у
мейсцовых складах, канфіс-
каваных нямецкімі уласцямі
ад дня окупацыі узложана
нашым земствам на прысяж.
павер. В. І. Чаусова.

Дэратцыя прыбаўні і лікві-
дацыйныя з Масквы ад рады
народных камісараў дуюцца
мейсцовым жалезнякам, згод-
на ніданунаму растлумачэнню,
толькі запісаўшымся па 16-е
мая.

Дзело Глауберсена гласнаго
несвіжскай думы, прадвары-
цельна пасаджанаго у турму
за вядомую прамову у Мен-
скай думе, будзе у хуткім ча-
се за брак складу праступку
спынена. Абаронцаў па гэтай
справе састаіць В. Чаусов.

У еўрэйскай абшчыне поўнае
сконструіраванне і выбары па-
стаяннаго прэзідума адбу-
дуцца ні раней чым праз ме-
сяц. Увайшлі у абшчыну прад-
стаўнікі шэсці фракцыяў—
глаунае ад «Бунда» і сіані-
стаў.

Згоды з апазыцыяй ад без-
партыйнай групы, ні глядзя
на ўсе старанні, ні было.

Яснае размежаванне сфэр
абавязкаў паміж членамі уп-
равы зробіцца гэтымі днямі
новым мескім галавою С.
Хржонстоўскім.

Пшонную муку па 5 ф. на
душу адпускае Л.-Р. жалезня-
кам харчавое коопэратыўнае
бюро пры упраўленні дарогі.

Мешчанская управа, ніхвот-
на канчаючы сваю ліквідацыю
дзеля злучэння да грамадзян-
скаго аддзелу мескаго само-
упраўлення, сваім малопрад-
зольным выбарным персона-
лам ні увайдзе у управу на-
ват часцічна.

Пытанне аб вольнааёмны
служачых мешч. управы раз-
рэшыцца на будучым тыдні,
яны, мабыць, увайдучь усе у
меск. управу.

Сярод арэндатароў на зем-
лях памешчыка Ваньковіча па-
нуе ніспакой з прычыны ма-
ючаго быць налічэння пені за
запушчэнную за час вайны
арэндную недаімку, а так—са-
ма „практа падняць чыншзвыя
стаўкі для тых, якія узабнаў-
ляюць дагаворы.

**Аддзелам харчоу пры градо-
начальстве** прыймаюцца сроч-
ныя меры дзеля павялічэння
дзённай выпечкі, бо за апош-
нія 4 дні у большасці бона-
вых крам ні хапало хлеба.

У міліцыі мейсцы камісараў
2 і 3 вучастка маюць быць
заменыя у хуткім часе но-
вымі (пастаяннымі) болей ад-
паведнымі свайму назначэн-
ню асобамі.

Адъезд у Маскву у цэнтр Н-т
У. З. С. б. служачых па лікві-
дацыйным апошнімі дням
прыняў характар стрэміцель-
най «цягі».

— Забалеванне на тыфус і
дэзынтэрыю сярод насялення
у раёне 3-й і 2-ой часці
места, як паведмаляе мескі
медыцынскі аддзел, апошнімі
днямі зменьшылася да міні-
муму.

Віды на ураджай, па вест-
кам губ. зем. управы, ні гле-
дуючы на нідані дождж, ма-
юць быць ні вельмі важныя.

Афіцыйнае паведамленне нямецкаго вярхоўнага камандавання за 31 мая 1918 року.

Захадні тэатр вайны.

Група арміі Прынца Рупрэхта:

Артилерыйскія бае зменьваючайся моцы, нізначныя п-
хотныя бае.

Група арміі Нямецкаго Кронпринца:

Мы перайшлі Уазу і Эйлет і, напіраючы на адступача-
чаго каля Эйлет ніпрямцелі занялі лінію Брэціны—С-
Потролі—Луар. Паўночнай Эн мы адкінулі ніпрямцелі
лінію Бюксі—Шавіны. Паўднёвай Суассона французы ве-
контр-атакі пяхоты і кавалерыі, яны былі адбіты нашы
касуючым агнем.

Мы перайшлі дарогу Суассон—Арцёньн. Французск-
дытвыі, пасылаючы на падмогу ў напрамку на Ферэ-ан-
Тардзена, паўднёва-захадней Марны і с. поўдня-ўсходу
дзе ні маглі, нігледзючы на адважны контр-атакі, выказалі
удалае спраціўленне нашым удачліва пасоўваючымся корпу-
сам. Тыльныя пазыцыі ніпрямцелі каля Арсі і Гран-Розу
былі перарваны. Паўднёвай Ферэ-ан-Тардзена, мы дасягну-
Марны. Узвышша каля Шанповізі, Ст.-Жэмы і Рэціны зна-
ходзяцца ў нашых руках; на паўднёвым беразі р. Валь за-
хадней Раймеу быў забраны Жэрміны.

Лічба палонных і здабытак ўвесь час падвышаюцца—
болей як 45,000 палонных, пмат больш як 400 пушкаў
тысячы кулямётаў.

Першы-Генерал-кватэрмэйстар фон-Людэндорф.

Выдачу наградных, у гэтым
годзе на Вялікдзень ні адпуш-
чаных дзеля браку грошай,
новы мескі галава абцаўся
адпусціць усім служачым уп-
равы і сіроцкаго суду у блі-
жайшыя дні.

Хлебны паек ад заўтрашня-
го дня, 3 чэрвеня, зноу па-
меньшаецца ад 2 1/2 ф. на —2
фунты на порцыю.

Весткі с краю.

м. Радашковічы, Віленскай губ.
Вілейскаго пав.

Тэатральная выстава 19 мая г.г.
(ад нашаго дапісчыка).

Што да беларускаго тэатру
—Радашковічы маюць сваю
гісторыю і паўную заслугу. У
1894 року, калі ішчэ белару-
скі рух мала каму быў у га-
лаве, гурток інтэлігентаў м.
Радашковічы і яго аколіц ла-
дзіў платную маёўку, даход с
каторый маніўся пайсці на
аснову шпіталью ў Радашкові-
чах. Маёўка ладзілася на вя-
лікую скалю: білеты разсып-
ліся ні у адзін павет і губэр-
ню, а нат у сталіцы. Вялізар-
нае памешканне—дом на два
паверхі даў пад гэту маёўку
п. Багдановіч у сваім дварэ—
Бакштах (вэрст 5 ад Радаш-
ковіч).

Ось, на гэтай маёўцы—ве-
чарыны і меў утледзіць
зехаўшыйся з усіх старон на-
род першае прадстаўленне на
беларускай мове. Іграць мані-
ліся камедыю «Злодзей», на-
пісаную Ядвігіным Ш. ішчэ
у 1890 г., рэч гэта, ні зва-
жаючы на старанне сакратара
маскоўскаго этнаграфічнаго ім-
ператарск. т-ва—Інчука, цен-
зуры ні прайшла, але аргані-
затары вечарыны спадзеваліся
правесці гэту справу ціхаць-
ка, спадзеваліся на ўдачу тым
больш, што нікаторыя ролі
ігралі такія асобы, як мей-
сцовы судзебны следацель і

інш., с каторымі ў тых час-
ні толькі мейсцова, але і па-
ветовая паліцыя задзірацца ба-
ялася. Што будзе пасля, а
даведаецца губэрнатар, — па-
рахубу ні бралася: неак зама-
жыцца і ўсё.

Ужо ролі выучыліся, ўжо
рэпэтыцыі ішлі добра, назна-
чана ўрэшці была на некаль-
кі дзён перад маёўкай і ге-
неральная рэпэтыцыя, калі ні
ўспадзеўкі нібыто на абед—
у госьці да следавацелі пры-
ехаў с павятовай Вілейкі пра-
курор. Пасля абеду—пры кі-
лішку віна—ён нізначна за-
веў гутарку аб будучай ве-
чарыні і тэатры і нібыто зва-
лікае прыязні даў дэлікатн
эраўмець, што прадстаўленне
на беларускай мове, ды ішчэ
ніпанзурное, можа нарабіць
шмат клопату: паліцыя, баю-
чыся сама выступіць, напайн-
дала ўжо куды трэба данос-
на маёўку могуць зьявіцца
жаўдары і нарабіць уселякіх
ніпраемнасцяў, рэзультаты ка-
торых трудна цяпер і згадаць.

Пасля такой гутаркі ясна
стала, што трэба было ісьці
на рызку, але на гэта ні ўсе
маглі і хацелі адважыцца.
Маёўка-вечарынка адбылася
шумна, вясёла, бо сапраўды
народу наехалю адусюль гі-
бель, але прадстаўленне на
беларускай мове ні было,
і гэтым чынам першая проба
у гэтым напрамку нідалася.

Праз гадоў дзесяць пасля
гэтаго, але ўсё ж такі Радаш-
ковічам выпало на долю пер-
шым паставіць беларускае
прадстаўленне. Арганізаваў
яго А. Уласов са сваім бра-
там. Прадстаўленне было вель-
мі удалое і эрабіло гады вя-
лікае ўражэнне.

Н.

Рэдактар А. Прушынскі.
Выдавецтво Т-во «Заранка».